

[Pradžia](#) > ... > [Šeimos Teisė Ir Paveldėjimas](#) > [Tėvų Pareigos: Vaiko Globa Ir Bendravimo Teisės](#) > [Estonia](#)

Tėvų pareigos: vaiko globa ir bendravimo teisės

Turinį pateikė

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Ką iš tikrųjų reiškia teisinė sąvoka „tėvų atsakomybė“? Kokios yra asmens, turinčio tėvų atsakomybę, teisės ir pareigos?

Tėvų valdžia reiškia globos teises, t. y. bet kurio iš tėvų pareigą ir teisę rūpintis savo nepilnamečiu vaiku. Tėvų globos teisės apima teisę rūpintis vaiko asmeniu (*asmens globos teisės*), teisę valdyti vaiko turtą (*turto valdymo teisė*) ir teisę spręsti su vaiku susijusius klausimus. Turto valdymo teisė apima teisę ir pareigą valdyti vaiko turtą, t. y., be kita ko, atstovauti vaikui. Tai neužkerta kelio vaikui įgyvendinti savo teisę teisės aktuose numatytais atvejais savarankiškai valdyti savo turtą.

Bet kuris iš tėvų turi įgaliojimus priimti sprendimus nepilnamečio vaiko atžvilgiu, t. y. teisę spręsti klausimus, susijusius su vaiko kasdieniu gyvenimu (toliau – įprastinė globa). Sprendimai kasdieniais klausimais paprastai turi būti suprantami kaip įprasti sprendimai, kurie priimami dažnai ir neturi ilgalaikio poveikio vaiko vystymuisi. Globos teises turintis bet kuris iš tėvų turi ne tik teisę priimti sprendimus, bet ir teisę atstovauti savo nepilnamečiam vaikui. Bendros globos teises turintys tėvai turi bendrą atstovavimo teisę.

Abu tėvai turi teisę matytis su vaiku, o tai reiškia abiejų tėvų pareigą ir teisę asmeniškai bendrauti su vaiku. Tėvų teisė matytis su vaiku nepriklauso nuo globos teisių buvimo. Tėvai taip pat privalo išlaikyti savo nepilnamečius vaikus.

2 Kaip paprastai nustatoma, kam priklauso tėvų atsakomybė už vaiką?

Tėvų ir vaikų tarpusavio teises ir pareigas lemia vaiko kilmė, kuri nustatoma įstatymo nustatyta tvarka. Motina yra vaiką pagimdžiusi moteris. Tėvas yra vyras, pradėjęs vaiką. Laikoma, kad vaiką pradėjo vyras, kuris vaiko gimimo metu buvo susituokęs su vaiko motina, kuris pripažino savo tėvystę arba kurio tėvystę nustatė teismas.

Tėvų valdžią vaiko globos teisių forma bendrai įgyvendina susituokę tėvai. Kai tėvai vaiko gimimo metu nėra susituokę, jie turi bendros globos teises, jeigu tėvystės pripažinimo pateikimo metu jie nepareiškė noro globos teises palikti tik vienam iš tėvų.

Tais atvejais, kai nėra vienas iš nepilnamečio vaiko tėvų neturi atstovavimo teisės arba kai neįmanoma nustatyti vaiko kilmės, paskiriamas to vaiko globėjas. Šiuo atveju globos teises turi globėjas. Globėjo vaidmuo – rūpintis vaiko auklėjimu ir apsaugoti jo asmeninius ir turtinius interesus.

Teisėtu globėju gali būti visiškai veiksnus suaugęs fizinis asmuo (pavyzdžiui, vaiko giminaitis arba trečiasis asmuo) arba juridinis asmuo (įmonė arba vietos valdžia). Juridinis asmuo skiriamas globėju, jei tinkamo fizinio asmens rasti nepavyksta arba jei vienas iš tėvų to pageidauja testamentu arba paveldėjimo susitarimu. Juridinis asmuo privalo juridinio asmens globai priklausantiems asmenims sistemingai ieškoti globėjų, kurie būtų fiziniai asmenys, ir tokius globėjus konsultuoti ir mokyti.

Kol nepaskirtas teisėtas globėjas, globėjo pareigas laikinai vykdo į gyventojų registrą įrašytos vaiko

gyvenamosios vietos kaimo ar miesto savivaldybė, jeigu yra įvykdytos globos nustatymo sąlygos. Vykdydama globėjo pareigas, kaimo ar miesto savivaldybė turi teisėto globėjo teises ir pareigas.

3 Ar gali būti tėvų atsakomybė paskirta kitam asmeniui, jeigu tėvai negali arba nenori vykdyti pareigų savo vaikams?

Jeigu tėvai negali arba nenori naudotis globos teisėmis vaiko atžvilgiu, jie gali duoti sutikimą vaiką įvaikinti. Vieno iš tėvų sutikimas atiduoti vaiką įvaikinti įsigalioja ne anksčiau kaip praėjus aštuonioms savaitėms nuo vaiko gimimo, o prašymas įvaikinti teismui negali būti teikiamas, kol neįsigaliojo vieno iš tėvų sutikimas. Vieno iš tėvų sutikimu vaikas gali būti atiduotas asmens, kuris pageidauja įvaikinti vaiką, globai, kol neįsigaliojo sutikimas dėl įvaikinimo.

Jeigu nė vienas iš nepilnamečio vaiko tėvų neturi atstovavimo teisės arba jeigu neįmanoma nustatyti vaiko kilmės, teismas skirti globėją nusprendžia savo iniciatyva arba remdamasis kaimo ar miesto savivaldybės arba suinteresuoto asmens prašymu.

4 Jeigu tėvai nutraukia santuoką arba išsiskiria, kaip išsprendžiamas tėvų atsakomybės nustatymo ateityje klausimas?

Jeigu tėvai yra nutraukę santuoką arba gyvena skyrium, jie turi nuspręsti, kaip ateityje bus sprendžiami globos teisių klausimai. Globos teises turintys tėvai gali susitarti organizuoti bendrą naudojimąsi atstovavimo teise, tačiau bet koks globos teisių pakeitimas, įskaitant bendros globos nutraukimą, galimas tik teismuose.

Kiekvienas iš tėvų turi teisę prašymu pradėdamas bylą prašyti teismo jam perduoti visas vaiko globos teises arba dalį jų. Teismas ginčą dėl globos teisių taip pat gali išspręsti gavęs ieškinį, jeigu to prašoma ieškinyje dėl santuokos nutraukimo arba dėl išlaikymo išmokų mokėjimo.

5 Jeigu tėvai sudaro sutartį dėl tėvų atsakomybės, kokių oficialių reikalavimų reikia laikytis, kad sutartis būtų teisiškai įpareigojanti?

Globos teises turintys tėvai gali susitarti laisvai organizuoti bendrą naudojimąsi atstovavimo teise, tačiau bet koks globos teisių pakeitimas, įskaitant bendros globos nutraukimą, galimas tik teismuose. Su globa susijusius klausimus teisiškai privaloma tvarka sprendžia ir nustato teismas. Nagrinėdamas su vaiku susijusias bylas, teismas visų pirma vadovaujasi vaiko interesais, atsižvelgdamas į visas aplinkybes ir teisėtus suinteresuotųjų asmenų interesus. Ginčai dėl globos teisių pripažįstami šeimos teisės bylomis, kurias teismai nagrinėja gavę prašymus ir sprendžia duodami nurodymus. Siekdamas nustatyti savo teises vaiko atžvilgiu, bet kuris iš tėvų turi pateikti prašymą teismui.

6 Jeigu tėvai negali susitarti dėl tėvų atsakomybės, kokios alternatyvios priemonės padeda šį konfliktą išspręsti nesikreipiant į teismą?

Globos teises turintys tėvai gali susitarti laisvai organizuoti bendrą naudojimąsi atstovavimo teise, tačiau bet koks globos teisių pakeitimas, įskaitant bendros globos nutraukimą, galimas tik teismuose. Tėvai susitarimui pasiekti taip pat gali naudotis nacionalinės sutuoktinių taikinimo tarnybos paslaugomis. Nacionalinė sutuoktinių taikinimo tarnyba skirta pradėjusiems arba pradėjantiems skyrium gyvenanti tėvams, kurie kartu turi vieną ar daugiau nepilnamečių vaikų ir kuriems nepavyko susitarti dėl klausimų, susijusių su vaiko gyvenimo sąlygomis (pvz., dėl bendravimo su vaiku ar išlaikymo).

Nacionalinės sutuoktinių taikinimo tarnybos paslaugos tėvams yra nemokamos; norėdami jomis naudotis, jie turi kreiptis į Socialinio draudimo valdybą (est. *Sotsiaalkindlustusamet*). Sutuoktinių taikinimo proceso rezultatas – tėvų pasirašytas susitarimas dėl tėvystės. Socialinio draudimo valdybos patvirtintas susitarimas dėl tėvystės yra vykdomasis dokumentas. Vietos valdžios vaidmuo, kai tėvai kreipiasi į sutuoktinių taikinimo tarnybą, yra padėti jiems ir juos konsultuoti.

Nustatydamas teisės matytis su vaiku įgyvendinimo tvarką, teismas taip pat veikia kaip taikinimo organas

teismo procese, siekiantis, kad tėvai sudarytų susitarimą dėl teisės matytis su vaiku. Teismas kuo anksčiau išklauso suinteresuotąsias šalis ir atkreipia jų dėmesį į galimybę naudotis šeimos konsultanto pagalba, visų pirma kad jos pasiektų bendrą poziciją dėl vaiko globos ir pareigų jo atžvilgiu. Teismas gali sustabdyti vaiko bylos nagrinėjimą, jei dėl tokio veiksmo neatsiranda delsimo, dėl kurio kiltų pavojus vaiko interesams, ir jei atitinkamos šalys nori pradėti neteismines konsultacijas, arba jeigu teismas dėl kitų priežasčių mano, kad yra būdas išspręsti bylą šalių susitarimu.

7 Jeigu tėvai kreipiasi į teismą, kokius su vaiku susijusius klausimus gali išspręsti teisėjas?

Teismų jurisdikcija apima klausimus, susijusius su tėvų teise bendrauti su vaikais, globos teisių pasikeitimais, globos teisių atkūrimu, prievolėmis mokėti išlaikymo išmoką ir išlaikymo išmokos sumos pakeitimais vieno iš tėvų prašymu.

8 Jeigu teismas nusprendžia, kad vaiko globa turi priklausyti tik vienam iš tėvų, ar tai reiškia, kad jis gali visus su vaiku susijusius klausimus spręsti nepasitaręs su antruoju iš tėvų?

Tėvų ir vaikų tarpusavio teisės ir pareigos kyla iš teisės aktų numatyta tvarka nustatytos vaiko kilmės, o tai reiškia, kad bet kuris iš tėvų, kurio palikuonis yra vaikas, turi pareigą rūpintis vaiku. Bet kurio iš tėvų ir vaiko tarpusavio teisės ir pareigos priklauso nuo to, kas turi vaiko globos teises, t. y. jeigu tik vienas iš tėvų turi vaiko globos teises, tas iš tėvų gali, iš pradžių nepasitaręs su kitu iš tėvų, spręsti visus su vaiku susijusius klausimus.

Vienas iš tėvų gali nuo vaiko gimimo momento turėti visas vaiko globos teises, pvz., jeigu pripažindamas tėvystę tėvas pareiškia norą globos teises palikti tik vienam iš tėvų. Globos teisės tik vienam iš tėvų taip pat gali būti paliktos trimis toliau nurodytais atvejais.

Globos teisės tik vienam iš tėvų suteikiamos, jeigu tas iš tėvų, prašymu pradėdamas bylą, paprašė teismo jam perduoti visas vaiko globos teises arba dalį jų. Dėl šios tvarkos paprastai kreipiasi vienas iš tėvų, kai tėvai, turintys bendros globos teises, nuolat gyvena skyriumi arba dėl kitų priežasčių nenori bendrai naudotis globomis teisėmis ateityje.

Globos teisėmis tik vienas iš tėvų naudojasi ir tada, kai globos teises kartu turi abu tėvai, tačiau vieno iš tėvų teisės yra sustabdytos. Jeigu pagal teisės aktus arba teismo nutartimi tik vienam iš tėvų suteiktos vaiko globos teisės sustabdomos ir nėra priežasčių tikėtis, kad sustabdymo priežastys išnyks, teismas suteikia globos teises kitam iš tėvų, jeigu tai atitinka vaiko interesus.

Teismas taip pat suteikia globos teises kitam iš tėvų, jeigu tas iš tėvų, kuris globos teises turi vienas, mirė arba šios teisės iš jo buvo atimtos, jeigu tai neprieštaruoja vaiko interesams.

9 Jeigu teismas nusprendžia, kad vaiko globa priklauso abiem tėvams, ką tai iš tikrųjų reiškia?

Jeigu tėvai turi bendros globos teises, jie bendros globos teisėmis savo vaiko atžvilgiu naudojasi ir globos pareigas vykdo savo atsakomybe ir bendru sutarimu, atsižvelgdami į bendrą vaiko gerovę. Bendros globos teises turintys tėvai taip pat turi bendrą atstovavimo teisę.

Jeigu bendros globos teises turintys tėvai nesutaria vaikui svarbiu klausimu, teismas vieno iš tėvų prašymu gali suteikti teisę spręsti šį klausimą vienam iš tėvų. Jeigu perduodama sprendimo teisė, teismas gali apriboti naudojimąsi sprendimo teise arba nustatyti šia teise besinaudojančiam vienam iš tėvų papildomas prievoles.

10 Į kokį teismą reikia kreiptis, jeigu norima pateikti pareiškimą dėl tėvų atsakomybės? Kokių oficialių reikalavimų reikia laikytis ir kokie dokumentai

turi būti pridedami prie pareiškimo?

Su globos teisėmis susijusius ginčus sprendžia apygardų teismai. Ginčiuose, susijusiuose su globos teisėmis, pareiškėjas turi pateikti prašymą apygardos teismui, kad šis priimtų sprendimą dėl prašymo. Prašymas turi būti teikiamas vaiko gyvenamosios vietos apygardos teismui.

Prašyme turi būti nurodomas teismo pavadinimas, pareiškėjo, byla suinteresuoto asmens ir jų vaikų tapatybės, taip pat turi būti aiškiai išdėstomas konkretus pareiškėjo reikalavimas. Prašyme taip pat turi būti nurodyti bylos faktai, o pareiškėjas turi išvardyti ir pateikti turimus įrodymus. Prašymą turi pasirašyti ieškovas arba jo atstovas. Jeigu prašymą pasirašo atstovas, taip pat turi būti pridėtas įgaliojimo dokumentas arba kitas dokumentas, liudijantis atstovo įgaliojimus.

Prašymas ir patvirtinamieji dokumentai teismui turi būti pateikti raštu, estų kalba. Jeigu prašymo dokumentą, jame suformuluotą prašymą, skundą arba prieštaravimą bylos šalis teismui pateikia ne estų kalba, teismas pareikalauja, kad dokumentą pateikęs asmuo iki teismo nustatyto termino pateiktų vertimą į estų kalbą.

Bylos, kuriose nustatomos vieno iš tėvų teisės vaiko atžvilgiu ir teisės matytis su vaiku įgyvendinimo tvarka, t. y. su globos teisėmis susijusios bylos, gali būti sprendžiamos pateikus ieškinį, jeigu to prašoma ieškinyje kartu siekiant nutraukti santuoką arba nustatyti išlaikymo išmokų mokėjimą.

11 Kokia tvarka yra taikoma šiais atvejais? Ar galima pasinaudoti pagreitinto proceso tvarka?

Prašymu pradėtas su globos teisėmis susijusias bylas teismai nagrinėja remdamiesi nuostatomis dėl ieškinių ir atsižvelgdami į nustatytus prašymu pradėdamos bylos skirtumus (žr. Civilinio proceso kodeksą (est. *tsiviilkohtumenetluse seadustik*) [1]).

Su vaiku susijusio pagreitinto proceso tvarka teismas gali išnagrinėti tik reikalavimą, kad atskirai nuo nepilnamečio vaiko gyvenantis vienas iš tėvų mokėtų išlaikymo išmokas. Su globos teisėmis susijusios bylos negali būti nagrinėjamos supaprastinta tvarka. Tačiau su globos teisėmis susijusios bylos nagrinėjamos pateikus prašymą, todėl jos skiriasi nuo įprastu ieškiniu pradėdamų bylų. Prašymu pradėdamose bylose teismas pats nustato faktus ir tuo tikslu surenka reikiamus įrodymus, jeigu teisės aktuose nenumatyta kitaip. Teismas neprivalo vadovautis nei bylos šalių pateiktais prašymais, nei jų nurodytais faktais, nei jų pateiktais faktų vertinimais, jeigu teisės aktuose nenumatyta kitaip. Posėdžių protokolavimo ir dokumentų įteikimo reikalavimai taip pat yra ne tokie griežti. Su globos teisėmis susijusiose bylose teismai taip pat gali taikyti priemones, kuriomis sureguliuojamas naudojimasis globos teisėmis arba teisės matytis su vaiku įgyvendinimas proceso metu arba siekiant užtikrinti, kad vėliau būtų laikomasi susitarimų.

Teismas gali taikyti apsaugos priemones arba laikinąsias apsaugos priemones, jeigu yra priežasčių manyti, kad netaikant šių priemonių teismo sprendimą taps sunku arba neįmanoma įvykdyti. Nagrinėdamas šeimos bylą pagal prašymą, laikinąją teisinę apsaugą gali skirti bet kuris teismas, kurio teritorinėje jurisdikcijoje atitinkama priemonė turi būti taikoma. Tokios priemonės gali būti, pavyzdžiui, vaiko grąžinimas kitam iš tėvų arba teisinės išlaikymo prievolės įvykdymas; be kitų dalykų, teismai gali nurodyti atsakovui mokėti išlaikymo išmokas proceso laikotarpiu arba tuo tikslu pateikti užtikrinimo priemonę.

[1] Civilinio proceso kodeksas (RT I 2005, 26, 197; RT I, 21.06.2014, 58).

Internetė: <https://www.riigiteataja.ee/akt/121062014058?leiaKehtiv>.

12 Ar galima gauti teisinę pagalbą bylinėjimosi išlaidoms padengti?

Jeigu teismas nustato, kad fizinis asmuo dėl savo finansinės padėties negali padengti proceso išlaidų, teismas gali atleisti jį nuo visų ar dalies teisinės pagalbos ir valstybės mokesčių mokėjimo.

13 Ar galima apskųsti teismo sprendimą dėl tėvų atsakomybės?

Prašymu pradėtoje byloje priimta nutartis yra nurodymas, kuriam taikomos nuostatos dėl teismo nurodymų davimo ieškiniu pradėtoje byloje, jeigu teisės aktuose nenumatyta kitaip. Nurodymą dėl globos teisių galima

apskūsti pagal bendrąsias apeliacinio proceso reglamentavimo nuostatas, jeigu apeliacinio skundo teikėjas mano, kad pirmosios instancijos teismo nutartis grindžiama teisės nuostatos pažeidimu (pavyzdžiui, jeigu pirmosios instancijos teismas netinkamai taikė materialinės teisės arba procesinės teisės nuostatą). Dėl minėtų priežasčių taip pat gali būti teikiamas kasacinis skundas Aukščiausiajam Teismui.

14 Tam tikrais atvejais, kad būtų įvykdytas sprendimas dėl tėvų atsakomybės, gali prireikti kreiptis į teismą. Į kokį teismą reikia kreiptis ir kokia tvarka yra taikoma?

Su globos teisėmis susijusios bylos nagrinėjamos prašymu pradedamoje byloje. Kai nagrinėjama prašymu pradėta šeimos teisės byla, teismas duoda nurodymą, kuris yra vykdytinas nuo jo įsigaliojimo datos, jeigu teisės aktuose nenumatyta kitaip. Prašymu pradėtoje byloje duotas nurodymas yra vykdomasis dokumentas. Jeigu skolininkas savanoriškai nevykdo nutarties dėl globos teisių, ji vykdoma remiantis ieškovo prašymu vykdymo byloje. Šiuo tikslu ieškovas turi pateikti prašymą teismo antstoliui, kurio jurisdikcijai priklausančioje teritorijoje yra nuolatinė arba kita skolininko gyvenamoji vieta arba kurioje yra skolininko turtas. Byloje dėl teisės matyti su vaiku įgyvendinimo teismo antstolis vykdymo proceso metu bendradarbiauja su vaiko gyvenamosios vietos arba, išimtiniais atvejais, prievolę turinčio asmens gyvenamosios vietos valdžios atstovu, kuris turi ekspertinių bendravimo su vaikais žinių. Jeigu reikia, teismo antstolis gali siūlyti vietos valdžios atstovui vaiką laikinai apgyvendinti socialinės apsaugos įstaigoje. Jeigu prievolę turintis asmuo trukdo atlikti priverstinio vykdymo veiksmus, jam gali būti skirta bauda.

15 Ką reikia padaryti, kad kitos valstybės narės teismo priimtas sprendimas dėl tėvų atsakomybės būtų pripažintas ir vykdomas šioje valstybėje narėje?

Pagal Tarybos reglamentą (ES) 2019/1111 dėl jurisdikcijos ir sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis bei tarptautiniu vaikų grobimu, pripažinimo ir vykdymo valstybėje narėje priimtas sprendimas pripažįstamas kitose valstybėse narėse nereikalaujant jokios specialios procedūros. Reglamentas taikomas visoms Europos Sąjungos valstybėms narėms, išskyrus Daniją.

Valstybėje narėje priimtas ir joje vykdytinas bei įteiktas teismo sprendimas dėl tėvų valdžios vykdymo vaiko atžvilgiu yra vykdomas kitoje valstybėje narėje tada, kai suinteresuotos šalies prašymu jis buvo pripažintas joje vykdytinu. Šiuo tikslu teismui turi būti pateikiamas prašymas paskelbti sprendimą vykdytinu.

Teismą, kuriam turėtų būti teikiamas prašymas, galima rasti [čia](#).

Šalis, kuri kreipiasi dėl teismo sprendimo pripažinimo, užginčijimo ar jo paskelbimo vykdytinu, turi pateikti:

1. teismo sprendimo kopiją, atitinkančią jos autentiškumo nustatymo sąlygas, ir
2. pažymėjimą, susijusį su teismų sprendimais dėl tėvų valdžios.

Forma pateikta [čia](#)

Su tėvų valdžia susijęs teismo sprendimas nepripažįstamas:

1. jeigu toks pripažinimas akivaizdžiai prieštarauja valstybės narės, kurioje siekiama sprendimą pripažinti, viešajai tvarkai, atsižvelgiant į vaiko interesus;
2. jeigu sprendimas buvo priimtas nedalyvaujant asmeniui, o nedalyvavusiam asmeniui nebuvo prieš pakankamą laikotarpį ir užtikrinant to asmens galimybes pasirengti gynybai įteiktas dokumentas, kuriuo buvo pradėtas procesas, arba lygiavertis dokumentas, nebent nustatoma, kad tas asmuo nedviprasmiškai su tuo sprendimu sutiko;
3. asmens, teigiančio, kad sprendimu pažeidžiama jo turima tėvų valdžia, prašymu, jeigu sprendimas buvo priimtas nesuteikus tam asmeniui galimybės būti išklaustam;
4. jeigu sprendimas yra nesuderinamas su vėlesniu teismo sprendimu, susijusiu su tėvų valdžia ir priimtu valstybėje narėje, kurioje siekiama sprendimą pripažinti;
5. jeigu sprendimas yra nesuderinamas su vėlesniu teismo sprendimu, susijusiu su tėvų valdžia ir priimtu

kitoje valstybėje narėje arba ES nepriklausančioje valstybėje, kurioje yra įprastinė vaiko gyvenamoji vieta, jeigu vėlesnis sprendimas atitinka sąlygas, reikalingas jam pripažinti valstybėje narėje, kurioje siekiama jį pripažinti, arba

6. jeigu nebuvo laikomasi Tarybos reglamento (ES) 2019/1111 82 straipsnyje nustatytos tvarkos.

16 Į kurį šios valstybės narės teismą reikia kreiptis norint užginčyti kitos valstybės narės teismo sprendimo dėl tėvų pareigų pripažinimą ir vykdymą? Kokios procedūros taikomos tokiais atvejais?

Teismą, kuriam turėtų būti teikiamas prašymas, galima rasti [čia](#).

Šalis, kuri kreipiasi dėl teismo sprendimo pripažinimo, užginčijimo ar jo paskelbimo vykdytinu, turi pateikti:

1. teismo sprendimo kopiją, atitinkančią jos autentiškumo nustatymo sąlygas, ir
2. Tarybos reglamento (ES) 2019/1111 36 straipsnyje nurodytą pažymėjimą dėl teismų sprendimų, susijusių su tėvų valdžia.

Forma pateikta [čia](#).

17 Kokios šalies teisę taiko teismas procese dėl tėvų atsakomybės, jei vaikas ar bylos šalys negyvena šioje valstybėje narėje arba yra skirtingų šalių piliečiai?

Remiantis Estijos tarptautinės privatinės teisės įstatymu (est. *Rahvusvahelise eraõiguse seadus*), vaiko ir tėvų santykiams taikoma vaiko gyvenamosios vietos valstybės teisė.

Be to, 1996 m. Hagos konvencija dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, pripažinimo, vykdymo ir bendradarbiavimo tėvų pareigų ir vaikų apsaugos priemonių srityje taikoma konvenciją pasirašiusiems valstybėms narėms.

Taikytina teisė taip pat gali būti nustatoma remiantis susitarimais dėl teisinės pagalbos. Estijos Respublika sudarė susitarimus dėl teisinės pagalbos su toliau nurodytomis šalimis:

- Latvijos Respublikos, Estijos Respublikos ir Lietuvos Respublikos sutartis dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių (1993 m.);
- Estijos Respublikos ir Rusijos Federacijos sutartis dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose (1993 m.);
- Estijos Respublikos ir Ukrainos sutartis dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose (1995 m.);
- Estijos ir Lenkijos susitarimas dėl teisinės pagalbos teikimo ir teisinių santykių civilinėse, darbo ir baudžiamosiose bylose (1999 m.).

Kadangi visos su Lietuva, Latvija ir Lenkija sudarytų susitarimų dėl teisinės pagalbos šalys taip pat yra 1996 m. Hagos konvencijos šalys, šios šalys nusprendė taikytiną teisę nustatyti pagal konvencijos nuostatas.

[1] Tarptautinės privatinės teisės įstatymas (RT I 2002, 35, 217).

Internete: <https://www.riigiteataja.ee/akt/13242136?leiaKehtiv>.

Šis tinklalapis priklauso portalui [Jūsų Europa](#).

Laukiame jūsų [atsiliepimų](#) apie tai, kiek naudinga pateikta informacija.

■ Paskutinis naujinimas: 28/01/2025

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta.

Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.